

Barbara Czarnecka, Halina Karwowska

Gródek, st. I, gm. loco, woj.
białostockie, AZP 38-91/5

Informator Archeologiczny : badania 28, 73-74

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mi występowała polepa i słabo wypalona glina. Wypełnisko stanowiła silnie przemieszana ziemia z drobnymi grudkami polepy. Dno płaskie (z cienką warstwą spalenizny) o średnicy ok. 145 cm było lekko nachylone (10 cm) z południa na północ. W partii środkowej dna wystąpiło przegłębienie o pionowych ścianach i płaskim dnie, średnicy ok. 25 i głębokości 20 cm, z dużą ilością spalenizny. Brak materiału zabytkowego.

Ostatni z obiektów to bruk kamienny o powierzchni 200 x 160 cm i miąższości 35 cm. Tworzy go zwarty układ kamieni (przeważają kamienie o średnicy 10–15 cm), w którym miejscami można wyróżnić 4 poziomy. Między kamieniami wystąpił jedynie fragm. podkowy żelaznej i gwóźdź żelazny.

Podczas badań terenowych systematycznie prowadzono szlamowanie wypełnisk obiektów osady, wybranych partii warstw kulturowych i grobów. Pobierano także próby przekazywane do analiz specjalistycznych, m.in. chemicznych i przyrodniczych.

Początki cmentarzyska można łączyć z okresem następującym tuż po najeździe Brzety-sława czeskiego, a jego koniec z ok. poł. XII w. Obiekty osady natomiast można datować na okres 2. poł. X–1. poł. XI w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Badania będą kontynuowane.

Elbląg–Stare Miasto — patrz: okres nowożytny

Głogów–Stare Miasto (kwartał A–24), woj. legnickie — patrz: późne średniowiecze

Gródek, st. I
gm. loco, woj. białostockie
AZP 38–91/5

Białostockie Towarzystwo Naukowe

Badania prowadziła mgr Barbara Czarnecka przy współpracy mgr Haliny Karwowskiej. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku. Trzeci sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne ze śladami intensywnego osadnictwa średniowiecznego i nowożytnego.

Badania wykopaliskowe były kontynuacją prac rozpoczętych w l. 1983–1984 przez L. Łoźnego. Skupiły się one głównie w południowej części obiektu. Przekopano ok. 70 m² powierzchni (ar 897, ćw. B i D oraz ćw. C ara 898).

Wstępna analiza dokumentacji polowej i materiału zabytkowego pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- 1) Przy południowym zboczu gródka uchwycono relikty drewnianego budynku naziemnego, ogrzewanego piecem wykonanym z kafli garnkowych, usytuowanym we wschodniej jego części. W ścianie zachodniej znajdowały się przeszklone otwory okienne. Zarejestrowano ślady piwniczki (najprawdopodobniej) z licznymi fragm. naczyń zasobowych. Należy przypuszczać, iż jest to obiekt mieszkalny wzniesiony ok. XIII–XIV w.
- 2) W narożniku północno–zachodnim ara 897, ćw. B, uchwycono zarysy kolejnego budynku mieszkalnego (oznaczonego nr 2).
- 3) W części B ara 897 odsłonięto ślady trzeciego budynku naziemnego. W jego obrębie znaleziono kafle płytowe, nieszkliwione, z motywem zdobniczym datowanym na koniec XVII i pocz. XVIII w., oraz monety.

Podczas prac eksploracyjnych pozyskano m.in. następujący materiał zabytkowy: fragm. ceramiki naczyniowej (ok. 1600), fragm. garnkowych kafli piecowych (ok. 3000), przedmioty metalowe — żelazne (gwóździe, fragm. okuć, noże, sierp oraz kilkanaście przedmiotów o trudnej do ustalenia funkcji ze względu na duży stopień korozji) i brązowe,

narzędzia kościane, ułamki szkła naczyniowego i okiennego, fragm. przedmiotu drewnianego, ułamki kości zwierzęcych, fragm. cegiel palcówek, fragm. dachówek oraz rybie łuski.

Osadnictwo „Góry Zamkowej” było wielofazowe. Rozpoczęło się w okresie wczesnego średniowiecza i trwało z różnym nasileniem po czasy nowożytne. Największa jego intensywność, jak się wydaje, przypada na wiek XV.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Dziale Archeologii Muzeum Okręgowego w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.

Hrubieszów-Podgórze, st. 5
gm. loco, woj. zamojskie
AZP 87-94/32

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Halina Taras. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Trzeci sezon badań. Zespół osad neolitycznych, z epoki brązu i wczesnego średniowiecza.

Wykop o powierzchni 80 m usytuowano na wschód od terenu badanego ratowniczo w l. 1992-1993. Pokrywa czarnoziemiu miała tutaj miąższość ok. 1 m, toteż większość zarejestrowanych obiektów czytelna była dopiero po osiągnięciu granicy calca lessowego.

Odsłonięto 7 obiektów związanych głównie z osadą wczesnośredniowieczną. Wśród nich znajdowała się budowla mieszkalna typu ziemiankowego o długości ok. 8 m, zawierająca w części północno-wschodniej rumowisko polepy, prawdopodobnie ze zniszczonego pieca kopułkowego. Drugi piec, wydrążona w ścianie i wylepiona gliną nisza, znajdował się w narożniku północno-wschodnim. Na wschód od ziemianki wystąpiły 2 obiekty produkcyjne. W pierwszym znaleziono skupisko polepy i żuźla, drugi był najpewniej piecem do wypalania wapna.

Pozostałe 2 obiekty — koliste jamy, czytelne tylko w spągu (miąższość ok. 20 cm), mają niejasną chronologię i funkcję.

W warstwie kulturowej zarejestrowano materiały związane z osadnictwem neolitycznym (kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura pucharów lejkowatych), epoki brązu (kultura mierzanowicka, strzyżowska, trzciniecka) i wczesnośredniowiecznym.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Badania będą kontynuowane.

Karmanowice, st. 33
gm. Wąwolnica, woj. lubelskie
AZP 75-77/75

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Jolanta Nogaj-Chachaj. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna i nowożytna.

W czasie tegorocznych prac wykopaliskowych p. Roman Saran — właściciel pola będącego częścią st. 35 w Karmanowicach — zgłosił istnienie w obrębie swojego podwórka obiektu archeologicznego. Obiekt ów leży na stromym stoku wzniesienia, będącego częścią większego, lessowego garbu. U podnóża stanowiska znajduje się „oczko” wodne oraz pozostałości po strudze, zaznaczonej jeszcze na mapach z okresu międzywojennego.

W trakcie prospekcji AZP obszaru 75-77, prowadzonej przez S. Jastrzębskiego w 1981 r., na szczycie wspomnianego wzniesienia zlokalizowano st. nr 33 w Karmanowi-